

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ПЪРВА

Брой 22 • год. ХСVII • 26 ноември 2021 г. • цена 0,40 лв.

www.stdbg.org

СРЕЩУ КОРУПЦИЯТА ТРЯБВАТ
КОЛЕКТИВНИ УСИЛИЯ И БОРБА

Красимир
Премянов
пред ФАКТИ

На стр. 3

102 ГОДИНИ ОТ НЬОЙСКИЯ ДОГОВОР

Европа остана глуха за зова на тракийските българи

СТОЯН РАЙЧЕВСКИ

През 1919 г. Европа е в навечерието на съдбоносни решения, които предстоят да се вземат на един вече не само европейски, но и световен конгрес в Париж, свикан за да даде „окончателно и справедливо решение“ на многостовното болезнено въпроси след края на току що приключилата Първа световна война. Народите, уморени от войната се надяват, че поуките от миналите грешки са достатъчна гаранция, конференцията за мир в Париж този път да не повтори отново старите прегрешения от предишните три конгреса: Виенски – 1815 г., Парижки – 1956 и Берлински – 1878 г.

Според официалните съобщения Версайският конгрес ще се ръководи „изключително от началата на правдата и правото“, воден от съзнанието, че всяко отиване против високите принципи на справедливостта, ще създаде нетрайно и несигурно положение за двете страни, за победените и за победителите, „ще отвори врати на нови борби“. Това именно показва историята на Европа през целия XIX век. Прозвучават трезви гласове, че „ако на предстоящия конгрес във Версай, а за България – съответно в парижкото предградие Ньой, бъдат приложени високо прокламираните принципи за самоопределянето на народите, „умореното човечество може да се надява на сигурен и траен мир“. Всички други „гаранции“, почистващи на силата и насочени да потъпчат правото на народи, ще бъдат нетрайни, както бяха нетрайни взетите на Парижкия и на Берлинския конгреси решения.

През време на своето пребиваване в Париж българската делегация се оказва поставена в състояние на пълна изолация от външния свят. В хотел „Шато дьо Мадрид“, където тя е настанена, са забранени всякакви посещения на външни лица до сключ-

ването на мирния договор. Зданието се охранявало от стража и никой не можел да влиза или да излиза от него без съответното разрешение, всичко с благовидния аргу-

ята по обсъждането и изготвянето на договора за мир с България. Фактически не се осъществяват и никакви разговори между българските делегати и делегациите на

единена към България.

На проведеното на 29 юли 1919 г. заседание се вземат няколко неотложни решения. Първото от тях е да се пригответи кратко изложение

„Истината по обвиненията срещу България“.

На 31 юли в комисията по териториалните въпроси започва официалното обсъждане на въпроса за южната граница на България. Френският представител Тардьо прочита становището на делегацията на териториалната комисия.

положението преди войната, то съществувала опасност тя да присъедини и Източна Тракия. При едно такова положение голям брой гръцко население щяло да остане извън пределите на гръцката държава. Френският представител изтъква и още един аргумент против даването на Западна Тракия на България с излаз на Егейско море. Притежавайки излаз към Егейско море, България би могла в една военновременна обстановка да пресече морските пътища на Гърция към островите ѝ в Мала Азия. България запазвала пристанищата си на Черно море и след неутрализирането на проливите тя щяла да получи свободен достъп до презморските пътища. Балфур подкрепя френския представител и настоява категорично областта да се предаде на Гърция. Япония също застава на позицията на Англия и Франция, накрая това прави и италианският представител Титони, който заявява, че преобладаващата част от населението на Западна Тракия било гръцко и турско, а в Източна Тракия българите били мнозинство само в северната ѝ част, а в южната ѝ част преобладавали гърците. Като приема, че линията Мидия – Енос, която по Лондонския мирен договор е международно призната граница между България и Турция, а сега ще бъде граница на планираната нова Цариградска интернационална държава, Титони предлага между България и Гърция да се прокара разделителна линия, която да е „в съответствие с националното разпределение.“

Продължава на 2-а стр.

мент, че това се правело за гарантиране сигурността на делегатите. Чрез своите офицери Великите сили упражняват постоянен и строг контрол върху българските делегати, които се оказват в невъзможност да предприемат каквито и да било постъпки извън официалните в защита на българската кауза, нито да отговорят подобаващо на развихрилата се по това време във френските вестници клеветническа кампания против България.

Българската делегация не присъства на нито едно от заседанията на конференци-

страните победителки. Проектът за мирния договор се изготвя само от силите на Съглашението, за да се представи тогава, когато е напълно готов на българската делегация като диктат. Пълномощният министър Панаретов уведомява българските делегати в Париж, че през 1919 г. живеещите в Съединените щати българи са провели събрание в Чикаго и са основали Македонно-български комитет, който да изработи един мемоар до президента Уилсън и до конференцията за мир в Париж, в който те заявят желанието си Македония да бъде присъ-

до конференцията за мир относно Тракия и Източна Македония като възражение на Бензелиевите претенции. Второто решение е продиктувано от появилите се в пресата съобщения, че от България щели да поискат три милиарда обезщетение. Пак на 29 юли българската делегация изпраща до конференцията един обширен мемоар на българското правителство „Българският въпрос и балканските държави“, а един ден по-късно и подготвеното и много добре обосновано изложение срещу клеветническите материали в печата срещу България, озаглавено

АБОНИРАХТЕ ЛИ СЕ?
„ТРАКИЯ“ Е
ВАШИЯТ ВЕСТНИК
Каталоген номер 759.

102 ГОДИНИ ОТ НЬОЙСКИЯ...

Продължение от 1-а стр.

Обсъжда се и вариант Западна Тракия да се присъедини към бъдещата Цариградската държава.

Тъй като по поставения на дневен ред тракийски въпрос се водят оживени спорове, при които става ясно че нещата не се развиват в благоприятна за България насока, делегатите отправят до конференцията изложение, което оборва гръцките претенции за Западна Тракия. „най-застрашената област от Българското царство“.

На 1 август българската делегация отпечатва и изпраща същото изложение на адресите на различни членове на делегациите на Великите сили и предоставя 50 екземпляра от него на разположение на секретаря на конференцията. В това изложение се посочват главните основания от историко-политическо, етнографско и икономическо гледище за запазването на Тракия в границите на българска държава.

За обстановката, в която трябва да работи българската делегация по време на конференцията за мир в Париж, добра светлина хвърля писмото от 1 август 1919 г. на дългогодишния кореспондент на в. „Таймс“ за Балканите Джеймс Баучер до д-р Станчов. В него той споделя не само своите наблюдения за създадените от сръбската и от гръцката пропаганда негативни нагласи спрямо българските интереси, но дава и полезни съвети за тяхното преодоляване:

„Не можете да си представите – казва той в това си писмо – колко съм възмутен и погнусен от това, що се върши по адрес на България. Същото ще кажа относно Албания и Черна гора. Малките държави се жертват и, страхувам се, те ще бъдат третирани по най-несправедлив начин. Разбира се, аз в редица статии настоявах, че единствената надежда за постигане на трайно успокояване на Балканите лежи в подялбата на

е рано да се постигне това. Духът на отмъщението още царува, особено във Франция, а съседите на България правят всичко възможно да засилват това настроение.“

На 8 август 1919 г. Теодор Теодоров връчва на председателя

дписана от 31 176 глави на семейства, представляващи едно население от 166 650 души, която ми бе връчена в София от комитета, избран на конгреса на представителите на изгонените от Източна Тракия българи.

власти на местата, где то ва население е временно настанено в България, очаквайки да може да се върне в своето отечество и да влезе във владение на своите отнети имоти. Благоволете...(п) Т. Теодоров.“

ще пожелае неговото заробване, а напротив тя ще му даде „снотни условия за съществуване“ при едно „осъществено народно обединение“ и осигурено бъдеще, за да може да настане траен мир и пълно взаимно разбирателство между балканските народи.

По това време делегатите разпространяват и второ изложение, в което се позовават на редица

■ Хотел Шато дьо Мадрид, където е настанена българската делегация

на конференцията за мир Клемансо петиция от 166 650 българи бежанци от Източна Тракия, надяващи се на справедливост при разрешаване на териториалните въпроси на Балканския полуостров, която да им позволи да се върнат в родните си огнища, от къ-

ри, който се състоя в Одрин от 24 до 27 декември 1918 г. с молба да бъде представен на конференцията за мир. Изпълнявайки тази поръчка, смятам за мой дълг да забележа, че петицията е подписана само от българи от Източна Тракия, които турците

Освен тази петиция на българите бежанци от Източна Тракия българският министър-председател представя пред конференцията в Париж и едно обръщение на еврейската общност в България, подписано от председателя на централната консистория Ешуа Калев, което опровергава и осъжда отправените към българите обвинения и посочва безспорни свидетелства за българската толерантност спрямо всеки, който е потърсил убежище на българска земя.

Българската делегация насочва усилията си по общите положения и утвърждаването на българските права. На 12 август тя подава една нота до конференцията за мир, в която се позовава на предложение на българското правителство от 23 май с. г., с което то иска да се извърши плебисцит във всички области, освободени от българската войска през 1912–1913 г. С нота от 23 август българската делегация излага причините за намесата на България в Междусъюзническата война, а също така и условията на тази намеса, без да се премълчават тежките последици за нея самата от направената грешка. Българската делегация изказва своята увереност, че конференцията не ще поиска да отмъщава на българския народ, затова че той не е можал по-рано да се освободи от наложената му политика, нито

гръцки признания за българския характер на Тракия, почерпени от официални консулски и автентични църковни документи.

Изчаквайки момента, когато ще може да се запознае в проектодоговора, до който българската делегация няма никакъв достъп, и разтревожен от слухове, които стигат до затворените в хотела „Шато де Мадрид“ български делегати, на 29 август Теодор Теодоров връчва на председателя на конференцията Ж. Клемансо едно обширно изложение за позицията на българското правителство и готовността му да приеме безпристрастната присъда на конференцията за мир, но също така и за надеждите, че на България ще бъде даден шанс за мирно развитие съобразно народните ѝ начала и стремления.

Това, което България смее да поиска, то е, щото народното единство на българите от Тракия, Мизия, Македония и Добруджа, което ѝ е присърце, да ѝ бъде великодушно позволено, като на един народ, достоен да живее на една база на приятелство и равенство с другите балкански народи, то, щото да ѝ бъдат дадени на Конференцията естествени граници и свободен излаз на море, което тя главно иска; най-после, щото Великите сили от Съглашението да благоволят да ѝ оказват и занапред своята протекция, своето доверие и приятелство.

Продължава на 6-а стр.

■ Демонстрация срещу Ньойския договор

териториите съгласно прокламираните от председателя Уилсън принципи на народностите и осигуряване на всеки народ свободен изход на морето. За нещастие още

дето са били изгонени насилствено през 1913 г.:

„Господин Председателю, Чест имам да Ви донеса тук приложена, една петиция, по-

изгониха от огнищата им през 1913 г. вследствие на Балканската война. Положенияте върху този документ подписи са били удостоверени чрез общинските

Красимир Премянов пред ФАКТИ: СРЕЩУ КОРУПЦИЯТА ТРЯБВАТ КОЛЕКТИВНИ УСИЛИЯ И БОРБА

„Румен Радев и Илияна Йотова са хора, които безкрайно добре познават тракийската кауза“, посочи председателят на Съюза на тракийските дружества в България

ФАКТИ, 10 ноември 2021 г.

„В настоящата предизборна кампания чуваме много декларации, че за 24 часа ще се решат всички проблеми. Трябва да е ясно и да се осъзнава, че всички позитивни явления в държавата са процес, не са еднократни действия. Те не приключват с декларации, с избори. Това е дълъг процес, който трябва да бъде наситен с богато съдържание“.

Това каза в интервю за ФАКТИ председателят на Съюза на тракийските дружества в България Красимир Премянов.

Разговаряхме с него както относно миналото на България, нейната история, така и за историческата памет и предизвикателствата пред бъдещето на страната ни.

Разговорът започна от изложбата „125 години организирано тракийско движение в България“, която в момента обикаля страната. „Едно от нещата, които това събитие популяризира, е историята на тракийското движение. Отправя едно послание към младите българи да знаят историята на тракийските българи, може да се разглежда и като част от тяхното патриотично възпитание и мотивация“, коментира Премянов.

„Изложбата се възприема много добре, с голям интерес. Беше на открито в центъра на София – в градинката пред „Кристал“, около две седмици и половина. Има интерес, хората се запознаваха с нея, нямаше вандализми, каквито се случват често на такива събития“, разказа той.

„Духът на съзидание трябва да доминира в съзнанието на младите българи, за да направят родината такава, каквато искат да бъде – да не бъде вкарвана в най-неблагоприятните класации на най-бедната, изостанала държава в Европейския съюз. Мотивацията трябва да е градивна – да правим, да ставаме, да строим. Подобни изложби и прояви, които насочват вниманието към героичната история на България, идват на помощ при възпитанието на младите поколения, за да цени това, което има, да го развива и утвърждава“, смята още Красимир Премянов.

На въпроса дали действията на Съюза на тракийските дружества в България е насочен именно в посока възпитание на младите, той отговори: „Това безспорно е пряка и косвена цел в нашите прояви, иначе се получава самоцелно отбелязване на събития, с които си спомняме историята, без да се прави връзка между минало, настояще и бъдеще. Такава връзка трябва да се прави. Бъдещето е свързано именно с възпитанието на младото поколение, неговата активна дейност „на ползу роду“ и в полза на отечеството“.

Разговорът премина именно към бъдещето на България. На въпроса как можем да излезем от лошите класации, той отговори: „Това е тема, която трябва да ангажира всички поколения на съвременна България – да се настроим позитивно, да проявяваме по-голяма склонност за национално съгласие в името на цели, свързани с просперитета и развитието на България. Трябва да се борим с негативните явления, свързани с поведението на участниците в управлението на

страната. Борбата с корупцията не може да се развива самостоятелно, ако те не са ангажирани с нея. Остра и жестока борба срещу корупцията и с носителите на това явление – това е първото нещо.

Второ, повече възпитателна работа с учениците и с младото поколение. Аз мисля, че социално-педагогическият характер на училището продължава да бъде изключително важен. Като започнем от съдържанието на учебниците, така и в самия учебен процес трябва да бъде заложено това мотивиране на младото поколение с позитивните факти от нашата история и с основните задачи, които нашето минало поставя пред днешния български младеж“.

Според Красимир Премянов в настоящия политически процес волята за това остава декларативна, но не и фактическа. „В настоящата предизборна кампания чуваме много декларации, че за 24 часа ще се решат всички проблеми. Трябва да е ясно и да се осъзнава, че всички позитивни явления в държавата са процес, не са еднократни действия. Те не приключват с декларации, с избори. Това е дълъг процес, който трябва да бъде наситен с богато съдържание, с една класическа формула за управление, в която освен разработка и изпълнение, влиза и контролът върху поведението и резултатите. Влиза още и строгото порицание до крайната отговорност, предвидена в Наказателния кодекс, за носителите на тези явления.

Срещу престъпността, една от които в момента е особено актуална и опасна за обществото – корупцията, трябва колективни усилия и борба. Престъпността, корупцията са може би сред основните причини за бедността и изостаналостта на страната“.

„Усилията трябва да са обединени – и на обществото, и на държавата. Никой не може да свърши нищо сам. Само колективното усилие в една и съща посока може да помогне – и съдържанието на учебниците, и учебният процес, и медийната среда, и, ако щете, музикално-информационната среда. Това е комплекс от фактори, които определят съзнанието и мотивацията на днешното младо поколение“, каза Премянов и допълни:

„Обществото не може да се изключи от този процес. То трябва да играе активна роля. Гражданското общество в България трябва да е активно“.

По-рано този месец представители на тракийската общност обявиха публично подкрепа за президента Румен Радев и вицепрезидента Илияна Йотова на предстоящия в неделя президентски вот. Попитан за това, Красимир Премянов коментира:

„Имаме две причини да подкрепяме Румен Радев и Илияна Йотова. Първо, това са хора, които безкрайно добре познават тра-

кийската кауза. Те самите са с такъв произход и знаят от своите близки каква трагедия е преживяла тази част от българския народ – като започнем от първия геноцид на Балканите 1913 г. с унищожението на над 67 хиляди българи от най-малка невръстна възраст, бебета, до старци, също и това, което Любомир Милетич нарече трагедията на тракийските българи, която заслужаваше да бъде определяна като геноцид.

„Разорението на тракийските българи през 1913 г.“ е заглавието, което той използва, защото тогава понятието „геноцид“ не е съществувало в международното право. Над 367 хиляди души са прокудени от родните места и ограбени. В момента никой не се сеща за тях, с изключение на президентската двойка. Никой друг не се сеща да говори за обезщетението на тракийските българи, за защитата на материалните и моралните им права. Разчитайки на тяхното съдействие и заявяване на международното поле, това е една голяма възможност голяма част от българския народ да получи подкрепа в тази посока.

Не без значение е също и фактът, че това са хора, които демонстративно участват в основните наши прояви – например на Петрова нива, където отбелязваме годишнини от Илинденско-Преображенско въстание, поставяйки български акцент на това събитие, което огорчава малко нашите съседи, които смятат, че Илинденско въстание не е българско.

Също така с тяхното участие организираме Националното тракийско поклонение в Маджарово, където отбелязваме трагедията на тракийските българи. Там и на много други наши прояви като националното поклонение на Илиева нива край Ивайловград, където отбелязваме гибелта на над 200 дечица, избити по най-жесток начин, или пък като Национален тракийски женски събор-поклонение в кривопаланско село Аврен, къ-

дето отбелязваме гибелта на 42 жени, избити отново по най-жесток начин.

Президентската институция има сериозно и достойно представителство във всички тези събития, както и ангажимент към тракийските българи. Това е една от причините да подкрепяме президентската двойка“.

„От друга страна, методът на сравнението ни позволява още един път да бъдем сигурни в нашия избор. Мисля, че първият мандат показва отговорност и достойнство на президентската институция в лицето на Румен Радев и Илияна Йотова. Смятам, че вторият мандат ще даде още по-добри резултати. Не подценявам останалите, радвам се, че сред голямото многообразие от кандидати участват и достойни хора. Това издига равнището на президентското състезание. Мисля, че ще бъде полезно за страната, ако президентската двойка румен Радев и Илияна Йотова продължат своя мандат“, посочи още Премянов.

Споменавайки нашата съседка Северна Македония, на въпроса каква трябва да е политиката на България спрямо РМС, той отговори:

„Най-главното според мен е да бъдат създадени условия за водене на диалог и за развитие на позитивни, икономически, търговски и културни отношения. Това е дълъг процес, а много време е изтървано. Според мен днес най-важното е да не се превръщаме във враг на нашите братя от сегашна Северна Македония. Какво виждаме, много повече проблеми на тази република създаде другата ни съседка – Гърция.

Гърция успя по един много дипломатичен начин да защити своя интерес, а в момента дори е сред приятелите на Северна Македония. Ако четем медиите в РМС, ще останем с впечатлението, че българите са най-големият противник на своите събратя там. Трябва ни умна политика с дългосрочна визия и с добре разработен план за развитие на многостранни отношения в средносрочна перспектива. Имаме ли като основа това – контактите, културните връзки, постепенно тази тенденция, която в момента доминира сред националистите в Северна Македония, ще се пречупи.

В края на разговора Красимир Премянов коментира възможностите пред България след президентския и парламентарния вот тази неделя.

„Ако политиките, които сега участват в състезанието, знаят, че ще унищожат политическата система такава, каквато я заложихме в новата Конституция на Република България, няма да направят правителство. Трябва да са склонни към компромис, да търсят формула, която ще им даде основание да го постигнат. В страната трябва да има пълноценно правителство. Служебното правителство може да има немалко успехи и добри резултати, но то е с ограничени възможности. Без парламент, то не може да взема решения, които се основават на нормативните актове, приети от парламента“, завърши той.

МЕДАЛ „КАПИТАН ПЕТКО ВОЙВОДА“ С ЛЕНТА ЗА ЧЛ. - КОР. ПРОФ. Д-Р ТОДОР БОЯДЖИЕВ

Чл.- кор. проф. д-р Тодор Бояджиев е роден на 11 ноември 1931 г. в Ивайловград в семейството на бежанци от Беломорска Тракия. След като завършва Българска филология в СУ „Св. Климент Охридски“ през 1955 г., става учител по български език, а тракийските говори стават негов траен научен обект. Към университетска кариера го насочват неговите преподаватели, сред които са проф. Кирил Мирчев, проф. Стойко Стойков и проф. Любомир Андрейчин - емблематични фигури в българското езикознание.

През 1960 г. става асистент в Катедрата по български език на Софийския университет. През 1967-68 г. специализира в Прага. Защитава докторат на тема: „Говорът на с. Съчанли, Гюмюрджинско“. Това изследване, както и трудовете му „Говорът на тракийските преселници в с. Орешак“ и „Български говори в Западна (Беломорска) и Източна (Одринска) Тракия“ го утвърждават като най-добрия познавач на тракийските говори. През 1989 г. Тодор Бояджиев е избран за член-кореспондент на БАН.

Професионалната му биография включва дългогодишна преподавателска работа по съвременен български книжовен език, българска диалектология и езикова култура в университетите в София, Шумен, Велико Търново, Пловдив, в Москва и Хамбург. Той е утвърден автор на учебници, сборници и помагала, на учебници по български език за българското училище. Дългогодишен главен редактор на сп. „Български език и литература“.

Заема редица ръководни функции в сферата на българската наука и образованието. Той е дългогодишен ръководител на катедра, зам.-декан и декан, ръководител на архива по диалектология в СУ, ръководител на Лабораторията по експериментална фонетика към СУ и Института по български език на БАН, директор на Института за български език.

Заради научните му приноси професор

Бояджиев е избран за член на Международната комисия по фонетика и фонология на славянските езици и за председател на българската секция към Международния комитет на славистите. Носител на държавни ордени и отличия.

На 11 ноември чл.-кор. проф. д-р Тодор Бояджиев навърши 90 години. По този повод Съюзът на тракийските дружества в България и Тракийският научен институт го наградиха с най-високото отличие медал „Капитан Петко войвода“ с лента и изпратиха поздравителен адрес, чиито текст публикуваме:

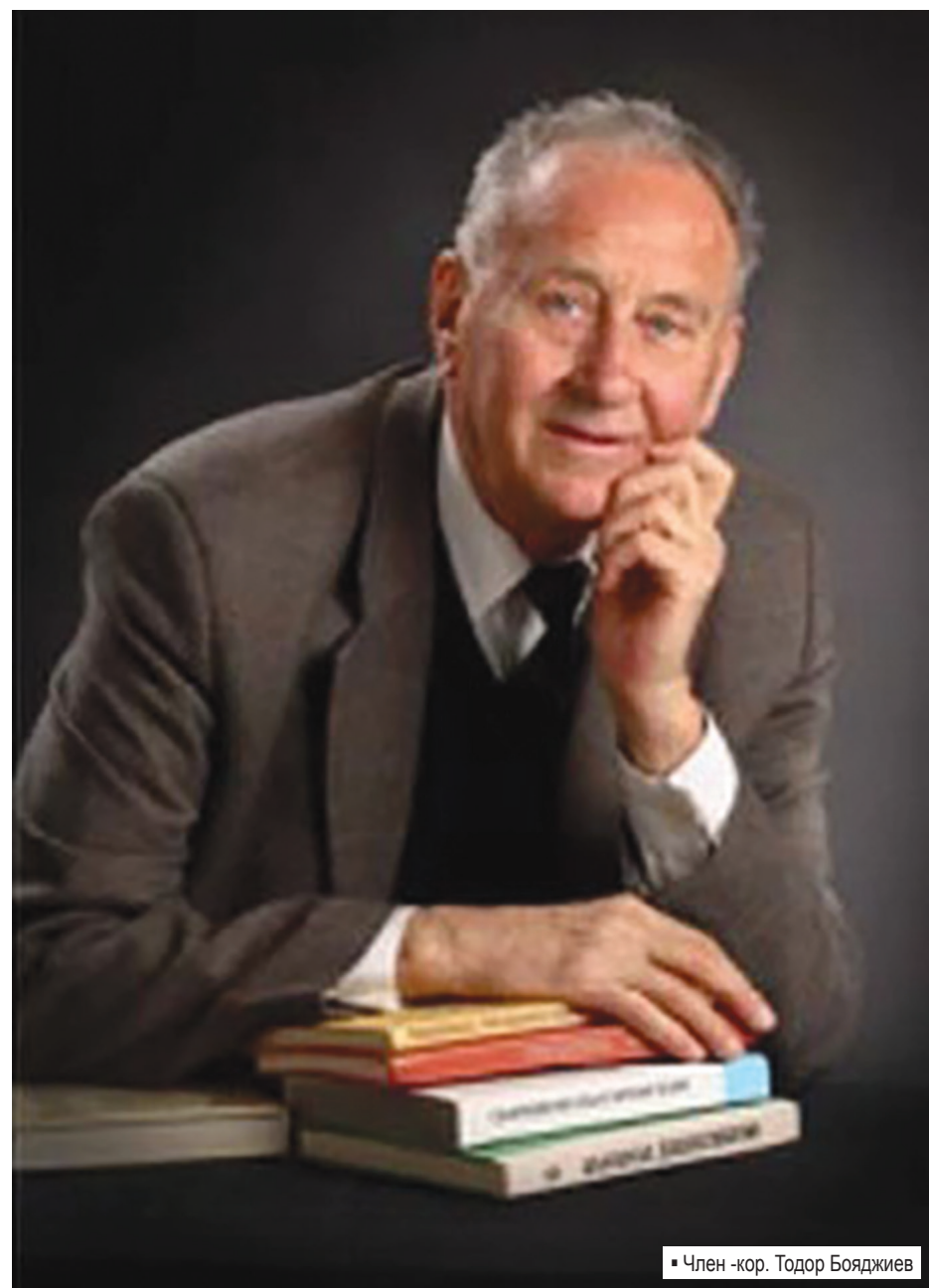
УВАЖАЕМИ ПРОФ. БОЯДЖИЕВ,

Съюзът на тракийските дружества в България и Тракийският научен институт Ви поздравяват с Вашия 90-годишен юбилей.

Като потомък на тракийски бежанци Вашата научна дейност е тясно свързана с темата за българите в Източна и Западна Тракия. През годините Ви се изградихте като най-добрият изследовател на южно-тракийските български говори в българската научна общност. Важен принос по темата е изследването Ви „Българските говори в Западна (Беломорска) и Източна (Одринска) Тракия“. Трябва да се отбележи и активното Ви участие в дейността на Тракийския научен институт и ролята Ви за неговото възрождение през 1994 г. като член на новоизбрания му Управителен съвет.

Успешната Ви научна и преподавателска кариера включва заемани длъжности като директор на Института за български език към БАН, декан и ръководител на катедра в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, ректор на Шуменския университет „Константин Преславски“. Като изявен преподавател и изследовател Ви имате създадена своя научна школа.

Вашият юбилей е повод от името на Съюза на тракийските дружества в България и Тракийския научен институт да засвидетел-

■ Член -кор. Тодор Бояджиев

стваме нашето признание и благодарност за научните Ви приноси и за активната Ви гражданска позиция, и да Ви наградим с най-високото отличие медал „Капитан Петко войвода“ с лента.

Честит юбилей!
КРАСИМИР ПРЕМЯНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТДБ
ЧЛ.-КОР. ПРОФ. ВАСИЛ ПРОДАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ТНИ

ЧЕСТВАНЕ НА 80-ГОДИШНИНАТА НА ДОЦ. Д-Р ГЕНОВЕВА МИХОВА

На 10.11. 21 година, представители на Регионалното тракийско дружество във Варна, ПК „Тракия“, съученици, колеги и приятели на доц. д-р Геновева Михова – директор на филиала на Тракийски научен институт във Варна честваха нейната 80 годишнина.

Доц. Михова притежава завиден професионален и обществен опит, чието начало се отнася към далечната 1959 година когато тя започва работа в една от структурите на ДКМС, а през 1967 година е избрана за първи секретар на ОК на ДКМД във Варна.

В периода от 1974–2013

година, тя заема ръководни позиции в ОК на БКП – Варна, Комитета на движението на българските жени и Института по демография при БАН.

Доц. д-р Геновева Михова е завършила двегодишен курс към факултета по журналистика на АОНСУ – София и е участвала в разработването и реализацията на три международни проекта.

От 2015 година до настоящия момент доц. Михова продължава да участва активно в различни сфери на обществената дейност: член на бюрото и председател на ОбС на „СП – 2004“,

председател на Център за демографски изследвания и обучение, член на Върховния комитет на Съюза на тракийските дружества в България и на редколегията на Тракийския научен институт.

От 2018 г. е директор на филиала на Тракийския научен институт във Варна.

Ръководствата на Съюза на тракийските дружества в България и Тракийския научен институт честитят юбилей на доц. Михова с пожелания за здраве и нови творчески успехи, и я награждават с най-високото отличие златен медал „Капитан Петко войвода“.

■ Доц. Г. Михова

ТРАКИЙЦИ В ТЪРГОВИЩЕ ЧЕСТВАХА 106 ГОДИНИ ОТ СЪЗДАВАНЕТО НА ТРАКИЙСКО ДРУЖЕСТВО „СТОЯН МАВРОДИЕВ“

На честването на 106 г. ТД „Стоян Мавродиев“ в Търговище гостува ген. Кольо Милев

В четвъртък, 4 ноември, в Търговище бе чествана 106-та годишнина от основаването на Тракийското дружество „Стоян Мавродиев“. С к р о м н о, предвид пандемичната обстановка и нововъведените противоепидемични ограничения, предпазната плоча на Стоян Мавродиев на едноименния площад се събраха хора, за да почетат предците си.

Пред присъстващите подробно доклад с исторически факти за дружеството, изнесе председателят Нели Анастасова. Тя припомни как през октомври 1915 г. се полагат основите на Тракийската организация в града. Разказа за първия председател – младият тогава учител, офицер и деен общественик Стоян Мавродиев. И сподели факти и впечатления за всеки от следващите тракийци, заслужили да бъдат начело на дружеството в Търговище. Говори за издаваните вестници, статии и книги, посветени на тежката участ на тракийските бежанци. Представи и постиженията на песенната група към дружеството. Обобщил факти около най-значимата годишнина тази година, а именно 125 години организира-

но тракийско движение в България.

„Тракийско дружество „Стоян Мавродиев“ продължава да пише своята летопис!“ – изтъкна Анастасова. Тя подчерта: Във всички нас живее Тракия – земята на предците ни,

и грабежите, на които е подложено местното население.

„Поклон пред предците ви – вашият патрон Стоян Мавродиев и неговите последователи, които са помагали за оземляването и населяването на тракийци в Търговищкия край“ – каза в словото си ген. Кольо Милев и поднесе поздравления за активната работа на тракийци, за участието им в обществения и културен живот на града и Търговищката област. „Поздравявам и настоящото ръководство, които работят така, че през последните 4 години ТД „Стоян Мавродиев Търговище се нарежда до най-силните сред тракийските дружества в България.

В заключение ген. Милев призова тракийците от Търговищкия край за подкрепа с №33 в изборите за народни представители и с №6 за президентската двойка Румен Радев и Илияна Йотова.

В. „Търговишки новини“

■ Н. Анастасова, председател на ТД Стоян Мавродиев и ген. К. Милев

която поражда и мъка, и тъга и гордост. Мъка и тъга, защото предците ни не я видяха свободна. Гордост за потомците, че те отстояха на всички бури, не прекършиха воля и запазиха българския си корен и дух.“

Гост на честването бе ген. Кольо Милев – водач на листата с кандидати за народни представители от коалицията „БСП за България“. Той поздрави присъстващите и заяви, че е впечатлен „от волята, стремежа и героизма на тракийци да оцеляват след драматичната съдба от 1913 г., след този геноцид спрямо българския род и ограбването на изконната българска земя“. В тази връзка той се позова на документалните факти от книгата „Разорението на тракийските българи през 1913 г.“, в която акад. Любомир Милетич пише за насието

ШКОЛА ЗА НАРОДНО И ПОП ПЕЕНЕ

От началото на м. септември 2021 г. към Народно читалище „Тракия – 2008“ в гр. Хасково е открита школа за народно и поп пеене, която се ръководи от педагога по музика Даниел Ленков. Той е завършил Музикалната консерватория в гр. Пловдив. Има концертни изяви в страната и чужбина. Участва в ПАНПТ „Китна Тракия“ и практикува педагогическа дейност в училище.

Дейността на школата е насочена в няколко основни направления:

- Вокална подготовка
- Микрофонна техника
- Придобиване на сценично поведение
- Подготовка за концертни изяви.

Заниманията в школата се провеждат в салона на НЧ „Тракия – 2008“. Като млад и амбициозен преподавател Даниел Ленков налага иновативни методи в обучението на бъдещите изпълнители в Хасково и областта.

ШКОЛА ЗА НАРОДНО И ПОП ПЕЕНЕ

за малки и големи таланти

088-63-63-506
Даниел Ленков

Народно читалище „Тракия-2008“, ул. „Бургас“ 23

Школата предлага вокална и сценична подготовка за малки и големи

ПРОФ. СВЕТЛОЗАР ЕЛДЪРОВ – ЧЛЕН НА ТНИ, БЕ УДОСТОЕН С ВИСОКО ОТЛИЧИЕ ОТ МИНИСТЪРА НА ОТБРАНАТА

Българската национална комисия по военна история го поздравява за неговия 65-ти рожден ден и 40 години от началото на научната му дейност

СПИРОН СПИРОНОВ // [HTTPS://OTBRANA.COM](https://OTBRANA.COM)

За значим принос в развитието на българската военна история и военно-патриотичното възпитание, във връзка с 65 години от рождението и 40 години от началото на научната му дейност, със заповед на министъра на отбраната Георги Панайотов с награден знак „За принос към Министерството на отбраната“ е удостоен проф. д-р Светлозар Елдъров. Отличието му бе връчено от председателя на Българската национална комисия по военна история (БНКВИ) полковник от запаса проф. Димитър Минчев. Това стана тази вечер на специално организирано тържество в ЦВК с участието на членовете на комисията. Представен бе специално издаденият за двете годишнини сборник „Историята на историка“, където за професора разказват негови колеги и самият той в документално интервю на Райна Константинова, съставител и редактор на книгата.

Юбиларят бе поздравен от академик Георги Марков и от съветника на президента по сигурност и отбрана полковник от запаса Илия Милушев, а от Съюза на тракийските дружества в България бе награден с медал „Капитан Петко войвода“ с лента. Поздравителен адрес от името на БНКВИ, чийто научен секретар е проф. Елдъров, бе прочетен от проф. Минчев. В него бе посочено, че научната библиография на професора съдържа 379 заглавия, сред които 17 авторски и 6 колективни монографии, 258 студии и статии, 53 рецензии, отзиви и информации, 15 съставителства на сборници, 12 документални публикации, сценарии за филми и още много други, е точно отражение на 40-годишния му славен и плодотворен път по високото било на историческата наука. Голяма част от тези публикации са посветени на българската военна история. Той е от първите четири, които след тежък конкурс, сформират личния състав на Секцията по националния въпрос в Института по военна история към Генералния щаб през 1981 г.

Проф. Минчев съобщи, че заедно с проф. Йордан Баев през август са участвали, като представители на БНКВИ, в Световния конгрес по военна история в Атина. Там те са представили и сборника с материалите от Световния конгрес, чийто домакин бяхме през 2019 г. Докладът на проф. Минчев е бил за Априлското въстание и неговото отражение в САЩ и Европа. През следващата година конгресът ще бъде в Южна Корея, като резервен домакин е Полша. През ноември проф. Минчев ще участва в Световния конгрес на военните музеи в Испания. Той даде още информация за широката международна дейност на комисията.

Българската национална комисия по военна история е създадена на 17 март 1987 г. като част от Института за военна история. Смишълът на нейното съществуване е членството на страната ни в Международната комисия по военна история, създадена през 1938 г. като една от международните организации на ЮНЕСКО и като част от Международния комитет за история. В изпълнение на своите задачи Комисията участва в световни конгреси с доклади на български военни историци.

Членовете на БНКВИ и гостите на срещата бяха запознати с изграждането на Иници-

ативен комитет за отбелязване на 110 години от Балканската война (1912–1913 г.) с председател академик Георги Марков и организационен секретар Иво Антонов, директор на дирекция „Социална политика и политика по военно-патриотично възпитание“ в МО. Президентът и върховен главнокомандващ въоръжените сили ген. Румен Радев е приел предложението да бъде патрон на националното отбелязване на годишнината.

От инициаторите бе изразено мнението, че ще се търси съдействието на изпълнителната власт, на министри, като на отбраната

и образованието, на военното ръководство и на местната общественост в градовете, които Българската армия освобождава от турското робство през Балканската война. Като важен акцент се подчертава необходимостта от привличане на учениците и всички млади хора у нас при организацията и изпълнението на програмата. На преден план ще бъде и военно-историческата ни мисъл с ударение върху недотам познати факти за героизма на българския войник.

На първата учредителна сбирка, която е проведена на 26 август в централата на Съ-

юза на ветераните от войните на България са участвали още представители на Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва, Съюза на военноинвалидите и военнопострадалите, Съюза на възпитаниците на ВНВУ, ШЗО и РВГ, Конфедерацията на обществени организации от сигурността и отбраната, СОР „Клуб 199“, Българската национална комисия по военна, СОР „Атлантис“ и НД „Традиция“. Инициативата е отворена за други организации и всички българи. Това е войната, която повдига нашето самочувствие, посочи академик Марков.

102 ГОДИНИ ОТ НЬОЙСКИЯ...

Продължение от 2-а стр.

„България няма да се опита да злоупотреби с границите и пристанището, от което тя има нужда, за да води един нормален живот, защото тяхното справедливо владение ще й позволи най-после да живее в мир със съседите си, без да се опасява (от тях), нито да ги мрази. Дано тази политика на бъдещето, на която България се надява, да бъде същата, която конференцията на мира ще възприеме спрямо нея. Тя е във всеки случай единствената, която ще осигури на балканските народи благотворността на един траен мир.“ Т. Теодоров.

Всички документи делегацията придружава с по едно съпроводително писмо, което съдържа резюме на съдържанието и изразява надежда, че поне то ще бъде прочетено от

по-голям брой делегати. Така тя постъпва и когато на 10 септември връчва едно дълго изложение за Западна Тракия, в което се доказват българските права върху тази провинция и несъстоятелността на гръцките претенции за присъединяването ѝ към Гърция.

Българската делегация установява, че Върховният междусъюзнически съвет е предпочел да отложи разглеждането на тракийския въпрос, за да пристъпи към по-бързо редактиране на договора с България, макар и той да се окаже непълен. Върховният съвет е решил да си послужи с ново процедурно, за да преодолее едно голямо разногласие между Силите по отношение по въпроса за Тракия. За сега в проектодоговора а мир щяло да се каже само, че България се задължава да се подчини на бъдещото разреше-

ние на въпроса за Тракия.

Разглеждането на въпроса за бъдещата съдба на българската част на Западна Тракия, както и на Източна Тракия, заедно и с въпроса на създаването на една Цариградска държава се отлага. Това отлагане на решението на тракийския въпрос се правело от съображения за „едно общо третиране“, за да се избегнели в бъдеще „всякакви разпри между България и нейните нови съседи“. Гърция чрез силните си позиции пред Клемансо продължава все по настоячиво да настоява за цяла Западна Тракия.

Когато стават известни решенията на конференцията за мир в Париж, цяла България е залята от гневни протести и траурни шествия, осъждащи несправедливите клаузи на Ньойския договор, които вместо да постановят

справедливост, нанасят нови рани – откъсват нови територии от българското етническо пространство. Извън пределите на България остават земи населени с българи в Тракия, Македония, Добруджа и Западните покрайнини. Особено голяма е покривката на тракийските българи. След кървящата още рана в Източна Тракия от 1913 г. Ньойският диктат отнема и Западна Тракия с Беломорието. Тракийските българи, както всички свои сънародници от Македония, Добруджа и Западните покрайнини на многохилядни протестни митинги гласуват резолюции до Великите сили с апели да бъдат зачетени народностните им права като българи и да не бъдат откъсвани от майка България. Такива многолюдни митинги се провеждат и в Одрин, Дедеагач, Димотика, Гюмюрджина, Ксанти и др. Европа остана глуха за техния зов за справедливост.

НОВО ИМЕ В ЛИТЕРАТУРАТА ЗА СТОЯН-ИНДЖЕ ВОЙВОДА

Продължение от миналия брой

ДОЦ. Д-Р МИЛЮ ПЕТРОВ

10. По-конкретно за художественото майсторство.

10.1. В структурно-композиционно отношение романът като че е от два дяла: първият се свързва с героя-разказвач (Златан), а вторият – с Индже войвода. Обединяването на дяловете е чрез разширеното разбиране за приключенията – участието в процесите и събитията в България са по-големи и интересни приключения, отколкото тези по време на пътуването и пребиваването в Америка. Също – като Индже в България Златан в САЩ „става“.

Романът е от 17 части, означени с арабски числа. В първата част авторът започва „от навътре“ или „от средата“ – от родното си село Петково в Родопите Златан пътува към Странджа, за да се срещне с народния закрилник Индже и да се присъедини към голямата му дружина, за да се бори и той за освобождението на България (От разказа на баща си и от чувствите две народни песни разбира за народния закрилник Индже).

После ретроспективно говори за лицеза, мечтите и стремежите по далечни и екзотични страни, за съжителство с индианци, за различни приключения в прекия смисъл: пиратство, морски битки и пр.

Притежаващ разностранни интереси и способности, различни знания и умения, в САЩ той е пианист в бар (на втория етаж е публичният дом), участник в преследването на разбойници, бил и в американската армия... От новопристигналото младо семейство-емигранти Златан научава за кърджалийските вилнежи, ужасните злодеяния на Индже, за положението в поробената родина, за смутно-размирните времена Съпругата на разказващия Никола пее народна песен за кърджалията Индже („Индже на Гочо думаше“). У Златан заговаря патриотичното чувство, решава да се върне в България и да убие Индже.

След 18-годишен престой в Америка Златан се връща в родното село. Вече е на 36 години. Научил за превръщането на кърджалията-злодей Индже в народен закрилник, той тръгва за Странджа.

Така става подхващането-свързване със започнатото „от навътре“, преходът от първия раздел на романа с втория... И в структурно-функционално отношение, предвид композиционно-фабулните особености, са твърде уместни съпоставките на романа от Петър Дончев с първокласните творби на Й. Йовков („Индже“), Ем. Станев („Антихрист“) и др.

10.2. Ярکو очергати са епизодите: със семейството лъвовете и стадото африкански биволи (макар че този епизод е чут от фран-

цузина и преразказан от Индже); двубоят със Сабри Топал и др. Но смятам, че те са недостатъчни. Романът щеше да спечели, ако: Не само Индже и Златан остават насаме и разказват историите си, а бяха разкрити интимно-съкровени чувства на Индже и

ционални са контрастните двойки: свои – чужди, добри – лоши, близко – далечни. Предвид Златан и Индже се преплитат: Другият и Същият.

Дадохме примери за два вида цитати у Дончев: „мъртви“, „буквални“, „затворе-

и стилизира техния език. Към този разред можем да отнесем и специалната терминология: морски съдове (названия на различни кораби), кърма борд, каюта и др.; видове оръжия (хладно и огнестрелно) и др.

10.4.2. Чрез модернизацията и на езика става изваждане от конкретно-историческия хронотоп. Така е и с проблемите и идеите, обогатяването на героите-разказвачи – с особености от други времена и пространства, включително и от наши дни. Използват се напр. съвременни думи и изрази: поборник, бирник; Свободна и независима България, стратегия и тактика.

Иначе Дончев следва чужди и наши традиции. Останали насаме, Индже предлага на Златан: Всеки да разкаже по нещо за себе си, за да се опознаят по-добре. Като в „Декамерон“ на Джовани Бокачо.

Златан споделя: „На мене се падна честта да говоря първи и аз разказах цялото си битие“. Алюзията (напомнянето) тук е „Бай Ганьо“ на Алеко Константинов).

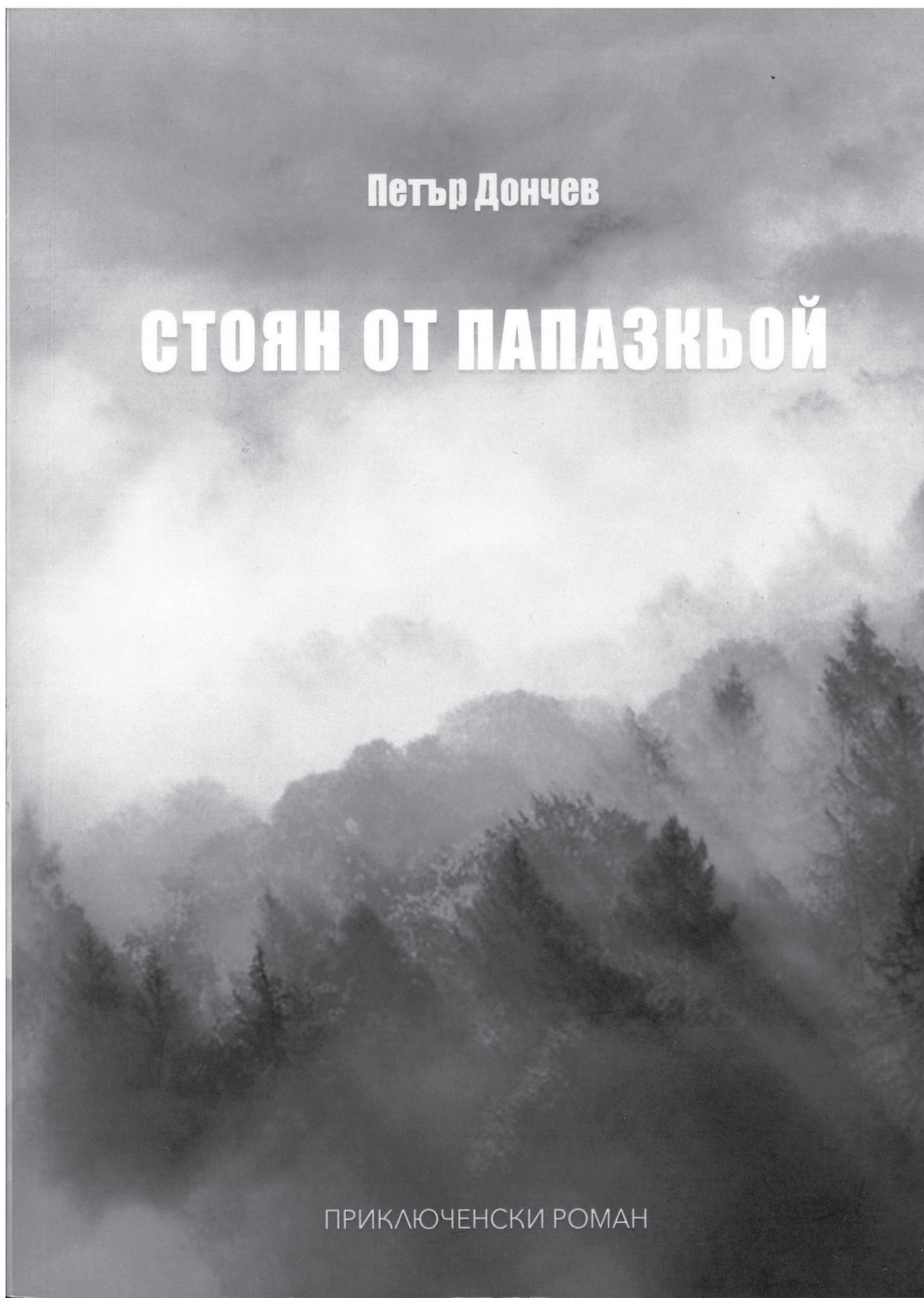
Петър Дончев пише: „Индже млъкна и по бузата му се спусна голяма сълза“. За „първата сълза“ у Индже преди Дончев четем у Й. Йовков. А от него отпратката е и към Стоян Загорчинов („Първата сълза на Дон Жуан“).

Спряхме се и на обобщението в края на романа. По известните стихове на Хр. Ботев. Думите на Златан са: „Казах си, че докато ражда такива синове, земята българска...“

В локално-миниатюрен план е и отпратката-напомняне към характерна особеност у Й. Йовков. След като характеризира с възхищение политико-дипломатическите и управленчески качества на Индже, Златан заключава: „Де всички царе по земята да бяха като тебе!“ Спомняме си думите на дядо Гуди към владетеля-цар Индже.

11. Предвид статутите и функциите на читателя само ще заявим: И в случая може и трябва да говорим за „вътрешен“ или „имплицитен“ читател, който декодира някои важни положения и помага на читателя („външния“, „експлицитния“) да ги разбира – като в детско-юношеското четиво. Но Петър Дончев разчита и на зрелия, подготвен читател – да разчете различните цитати, да ги осмисли и актуализира с оглед на различните им функции, респ. измерения на текста. Чрез него най-вече текстът му става производим, превръща се в творба. Това вече е читател-съавтор.

Книгата на Петър Дончев е успешен експеримент да се създаде интересно, полезно и вълнуващо произведение. В редица отношения тя е приносна в литературата за Индже – предизвиква любопитството, знанията, размислите и преживяванията на различните категории читатели.

годеницата му Яна; ако беше показан Индже насаме със себе и в интроспективен план (с поглед навътре) бяха „изнесени“ навън вътрешно-психологическите му преживявания; ако; авторът беше „надникнал“ и в сънищата му. Пропусната е възможността да се разкрие заявената борба между „двата души“ у Индже. (Известна е публикацията на Велико Калчев – „Индже против Индже“).

10.3. На места се срещаме с други интересни попадения, напр.: Чакали изляли цървулите на спящия търговец Али. Функ-

ни“ – като при статия. Повечето са: „живи“, „свободни“, „разширени“.

10.4. Стилизацията и модернизацията на езика. С тях свързваме различните измерения на романа – в конкретно-исторически план, предвид другите времена и концептуално-надвремевите му особености.

10.4.1. Стилизацията „закотвя“ романа в конкретното историческо време и пространство. Тя му придава обективност, служи на историческия жанр.

Става дума за Голямата вода (Атлантическия океан). Златан е бил при индианците

ТРАКИЙНА – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А, тел.: 02/987 48 96 Печат: НЮЗПРИНТ ЕООД

Абонирайте се!

Каталоген
номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: д-р Вана ИВАНОВА, чл.-кор. на БАН проф. Васил ПРОДАНОВ, чл. кор. на БАН Иван ГРАНИТСКИ, д-р Динко СТРАНСКИ, Мария БОЖКОВА, Хубен СТЕФАНОВ; Тодор КОРУЕВ
Дизайн: Мария БУДЕВА; e-mail: stdb_sofia@abv.bg, тел. 02/986 71 26; факс: 02/987 57 53

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSGF
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

КОРЕСПОНДЕНТИ: Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) – 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) – 02/412 12 36, 0886 746 044;
Златка Янева (Сливен) – 0897601560; Анета Георгиева (Хасково) – 0894 044 420; Веска Ламбова (Шумен) – 0877 71 85 03;
Мария ИВАНОВА (Ямбол) – 046/66 35 40

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

Тракийското светилище в Мишкова нива – едно от чудесата на Странджа

В местността Мишкова нива край Малко Търново се намира едно от най-древните тракийски светилища в Странджа. То е описано е за първи път от братята Шкорпил през XIX в. Тогава те обикалят Източна Тракия, навлизат в Странджа и се натъкват на светилището. Карел Шкорпил е автор на първата научна публикация за култовия комплекс, включена в монографията му „Описание на старините в черноморската област. Светилища и паметници с изображение на конници“, издадена през 1926 г.

Известният етнограф и революционер Георги Попаянов, който обикаля България и издирва тракийски преселници и бежанци, написва две книги за Източна Тракия, в които споменава Мишкова нива.

От тези първи публикации става ясно, че на Мишкова нива има голям археологически обект, чието задълбочено проучване започва през 1981–1983 г. в рамките на експедиция „Странджа – Сакар“ под ръководството на доц. Петър Делев и проф. Александър Фол от СУ „Св. Климент Охридски“.

През 1986 г. Тракийският култов комплекс е обявен за археологически паметник на културата с национално значение. Той се състои от тракийски могилен некропол, заобиколен от укрепена сграда, римска вила, глинени водопроводи, захранващ култовия комплекс с вода, крепост и античен рудник.

Тракийската крепост на връх Голямо градище и светилището на богинята Бастет в подножието на върха също се смятат за част от този култов комплекс.

Съществуват спорове за това кога е бил изграден комплексът. Малвина Русева приема, че това става в периода V–III век пр. Хр. Според други автори – II–III век сл. Хр.

Някои специфики на конструкцията: големите мраморни блокове са били подредени на редове. Височината им е била 1,80. Най-отгоре са били заоблени, изсечени дъговидно и свързани един с друг с метални скоби, споени за камъка с олово. Един от най-добре запазените елементи е триъгълен мраморен фронтон.

Според някои от археолозите мястото е било светилище на Аполон. Върху триъгълен мраморен фронтон са били изобразени две ръце, обърнати с дланите напред – древен жест към бога Слънце.

Светилището на богинята Бастет в подножието връх Голямо градище е мястото, свързано с най-много легенди и предания.

Проф. Кръстю Мутафчиев, който е член на Комитета по култура през 80-те години на XX в., развива теорията, че богинята Бастет е дъщеря на тракийски вожд, водач на племе, живяло по тези земи хиляди години назад. Племето се изнася на юг и заселва поречието на р. Нил, а превзетите територии биват оглавени от неговите деца. Бастет станала царица на град Бобастис, но умира млада, а

последното ѝ желание е било да бъде погребана на родна земя в днешна Странджа.

В скалата над нишата, считана за място, където е погребана Бастет, има изобразена лъвска глава. Бастет е била изобразявана като жена с глава на котка или лъвца. Проф. Мутафчиев прави връзка между тракийската култура и египетската митология. Според тази митология Бастет е богиня на радостта, празниците, музиката, танците и плодородието.

Първата експедиция на проф. Мутафчиев до светилището е организирана с помощта на египтолога Красимира Стоянова, племенница на Ванга.

Всичко започва с една карта, нарисувана върху древен папирус, която попада в ръцете на иманяр. Той отива при Ванга с картата с надеждата, че на нея е отбелязано съкровище. Ванга отхвърля идеята за съкровище и казва, че мястото е свещено и там е зарит саркофаг, който обяснява произхода на човечеството, но още не му е дошло времето да бъде намерен. Има гробница на жена, която държи жезъл от извънземна материя в ръцете си. След това разказва как хиляди години назад хора от Египет по море и по суша пристигат на това място. Те били стройни и високи, с черни коси. Носели маски на лицата си, били облечени като кукери. Тъй като Ванга описва с голяма подробност всичко Людмила Живкова сформира експедиция и изпраща в Малко Търново екип, който започва разкопки. Още с пристигането си в местността Мишкова нива изследователите стават свидетели на странно явление.

На 10 април вечерта, след изгрева на луната, групата отива на хълма. В този момент върху западната стена се появили две фосфоресциращи човешки фигури.

Едната на седящ в царствен трон мъж и втора мъжка фигура зад него. Проф. Мутафчиев твърди, че той и колегите му се вцепенили от ужас защото си помислили, че са живи същества, но после се оказало, че това са вид холограмни паметници, но докато образите не изчезнали, те не могли да мръднат, а веднага след това хукнали обратно към града. Когато се върнали при Ванга и разказали,

тя ги успокоила, че това са холограмни изображения на велики мъже от друга цивилизация, която е на далечни светлинни години от нас.

След около седмица изследователите се екипирани с необходимата техника и екипировка, с която разполагали, и се върнали на хълма, за да започнат разкопките. Попаднали на вход, подобен на минна галерия и затворен с обработен правоъгълен камък. В тунела са открити ръждясали железни дръжки от сечива и скрипец. Находките са изпратени незабавно за лабораторен анализ в ГДР. Освен тях екипът открива 2 камъка от черен гранит – плосък с гравирани мъжки профил и сферичен с 12 стени. За него изследователите смятат, че е ценен информационен носител.

Групата попада и на друга странна находка, на около 2 м след входа откриват дупка в пода с формата на окръжност, приличаща на кладенец и запълнена с каменни късове. Върху скалите на връх Градище са открити странни указателни стрелки и знаци, напомнящи древна писменост и идентични с тези върху старинната карта. Въпреки секретността на проекта, новината за необичайните находки стига до Държавна сигурност и службите вземат обекта под своя опека. Дълго време районът е бил отцепен от военните. Смъртта на Людмила Живкова слага край на проучването.

Странни неща в Мишкова нива са виждали и иманяри, но винаги нощем в определени дни през годината. Местни жители твърдят, че на това място усещат силно енергийно излъчване.

В книгата си „Хомо сапиенс за произхода на хомо сапиенс“ проф. Мутафчиев излага версията на изследователите, изградена на базата на дешифрираната старинна карта и разкопките. Според тях извънземна цивилизация е сложила началото на човешкия род на земята. Пришълците дошли от съзвездие Цетей. Водени от Бастет, те се установили в Египет, а след смъртта на владетелката им по нейно желание я погребали в Странджа, като пренесли тялото ѝ с кораб по море от Египет. В българските земи космическите заселници сложили началото на тракийската цивилизация, а доказателствата за това лежали в гробницата на Бастет. Мутафчиев влиза в теорията си и твърдения, че Омировите герои и древногръцките богове всъщност са реално съществували личности, дошли от друго измерение.

Мишкова нива и до ден днешен предизвиква различни емоции и усещания сред посетителите. Мнозина от тях вярват, че на това място е светилището на богинята Бастет. Дали е така, остава загадка.

■ Мишкова нива

■ Входът на пещерата на гробницата